

[Weikop.]

af de oplysninger, der har stået til udvalgets rådighed. Det har ikke været muligt for alle brancher og virksomheder at finde frem til fælles kriterier, som giver begrebet „en rimelig nettoavance“ et koncist indhold, siges der. Ja, det er såre forståeligt. Mange forhold kan spille ind, og forholdene skifter. Rentebyrde, omkostninger og meget andet forrykkes. Jeg tror ikke, det er muligt at bestemme nettoavancer efter noget bestemt skema. Det gælder om at tage alle forhold i betragtning og finde frem til det rimelige. Det må i visse tilfælde bero på et skøn, men da et sådant skøn kan påankes, vil det, hvis der er usikkerhed, måske være muligt gennem nogle kendelser eller domme at få nogle retningslinier frem for den måde, hvorpå monopoltilsynet må være berettiget til at skønne.

Der er i lovforslaget angivet nogle retningslinier for fastsættelse af højestepriser eller -avancer, særlig med henblik på omkostningsberegning, og der står bl. a. noget, som er noget nyt, at risikoen også kan tages i betragtning. Det skulle være overflødigt at angive dette — det gælder vel også med hensyn til afskrivninger. Det skulle umiddelbart anses for overflødigt at angive, at man også kan tage hensyn til risikoen, for det forekommer vel næsten aldrig, at der ikke er risiko forbundet med produktion eller omsætning. Der er næsten altid risiko for tab på udestående fordringer, på varelagre, svigtende afsætning og meget andet; men ved påbegyndelse af fremstilling eller salg af nye og tidligere tildels ukendte varer, hvis afsætning er meget usikker — ganske simpelt fordi man ikke ved noget om, i hvilket omfang varen vil slå an — opstår der en risiko udover den almindelige, som der også bør tages hensyn til.

At ordet „afsætning“ har afløst ordet „forhandling“, skyldes, at det er mere dækkende, fordi omkostninger ved reklame på forskellig måde, herunder også ved at udøve propaganda for varerne på udstillinger f. eks., også bør tages i betragtning ved omkostningernes vurdering.

Det ville være fristende for mig at komme dybere ind på bestemmelserne om aftaler, salgspligt, bruttopriser og regler for skiltning, men da der allerede er sagt så meget herom, og da der i bemærkningerne er gjort

udførligt rede for de tanker, der ligger bag forslagene, skal jeg for mit vedkommende nøjes med at gøre nogle ganske få bemærkninger om disse ting.

Om bestemmelsen om, at man i givet fald kan påbyde mærkning og skiltning, vil jeg kun sige, at jeg håber, at det aldrig skal blive nødvendigt at anvende denne bestemmelse. Det skal vise sig, om mit håb går i opfyldelse. Efter at denne lov er vedtaget, må monopoltilsynet ophæve bestemmelser om skiltning, og så vil det blive interessant at se, om der da vil ske en ændring i forretningernes udseende eller der ikke vil ske noget; men skulle prisskiltning mod forventning helt eller delvis forsvinde, ja, så har man beføjelse til at imødekomme rimelige ønsker fra forbrugernes side om prisskiltning.

Det vil efter forslaget blive tilladt at træffe aftaler om bruttopriser og reklamer med bruttopriser, men ingen er altså forpligtet til at overholde sådanne bruttopriser, medmindre monopoltilsynet giver sin tilladelse hertil. Jeg kan meget vel se, at det er et indgreb overfor aftalefriheden, men jeg tror på den anden side, at der er åbnet en sådan adgang for monopoltilsynet til at tillade bruttopriser, at både ubillige forhold i konkurrencen i givet fald kan afbødes og hensigtsmæssig produktion og omsætning ikke hindres. Jeg håber, at man vil kunne administrere denne bestemmelse på rette måde, således at den ængstelse, som Industrirådet allerede har givet udtryk for med hensyn til denne bestemmelse, senere vil vise sig at være ubegrundet.

Salgspligten, der kan pålægges en virksomhed, har givet anledning til meget store betænkeligheder, men efter at det under arbejdet er klarlagt, at der har foreligget et par enkelte tilfælde, hvor konkurrencebegrænsningen har været så ubillig og i den grad til skade for den frie erhvervsudøvelse, at pålæg om salg ikke har kunnet anses for ubeføjet, og da salgspålæg ifølge forslaget nu kun kan gives under ganske særlige omstændigheder, altså når tungtvejende hensyn taler derfor, og da klage over et pålæg nu vil få opsættende virkning, har vi ment, at bemyndigelsen nu er blevet så afgrænset, at vi ikke har villet modsætte os bestemmelsen herom, selvom jeg skal